

BILJEŠKA – sa sastanka u Ministarstvu zdravlja s predstavnicima Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara

Zagreb, 2. svibnja 2012. godine

BILJEŠKA:

Prim. Siniša Varga, dr. dent. med., ravnatelj Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje primio je u Ministarstvu zdravlja predstavnike Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara. Na sastanku su bili nazočni predsjednica Udruge Manda Knežević, predsjednik Spinalne ozljede Zagreb Janko Ehrlich-Zdvořák, predsjednik Udruge Osječko-baranjske županije Danijel Blažić, predsjednik Udruge Istarske županije Željko Kladašan, predsjednik Spinalno ozlijeđenih Splitsko-dalmatinske županije Nenad Gaćina i predsjednik Spinalno ozlijeđenih Primorsko-goranske županije Ivan Milinović.

Teme razgovora su bile: sveobuhvatna skrb o osobama s posljedicama spinalnih ozljeda, nedovoljna znanja stručnog osoblja o poremećajima s kojima žive osobe koje su doživjele spinalnu ozljedu i referalni Spinalni centar u Hrvatskoj.

Udruga ima 427 članova i pet podružnica. Ukupno u Hrvatskoj ima 4.000 osoba sa spinalnim ozljedama. Godišnje se dogodi oko 120 traumatskih ozljeda kod osoba (najčešće u prometnim nesrećama -40% i najviše kod mladih od 15 do 35 godine -68%) i isto toliko netraumatskih ozljeda.

Najveći problem su im dekubitusi koji se javljaju u bolničkim zdravstvenim ustanovama zbog lošeg zbrinjavanja ozlijeđenog. Pojavom dekubitusa rehabilitacija bolesnika je znatno produžena i usporena. Osobe sa spinalnim ozljedama rehabilitiraju se u Varaždinskim toplicama koje su potpuno neadekvatne za provođenje rehabilitacije zbog toga što nisu prilagođene za kretanje invalida u kolicima, a nedostaje i psiholog i socijalni radnik koji bi ozlijeđene pripremili za nastavak života nakon rehabilitacije. Rehabilitacija traje od tri do šest mjeseci, a nekoliko mjeseci duže ako osoba ima dekubituse. Stoga je važna prevencija dekubitusa.

PROBLEM:

1. Ne postojanje Spinalnog centra koji bi trebalo formirati pri KBC-u Zagreb. Idući tjedan će se sastati Povjerenstvo Ministarstva zdravlja, a Povjerenstvu je zadatak da da prijedlog za ustrojavanje Nacionalnog spinalnog centra u RH.
2. Ne postojanje toaleta za osobe s invaliditetom u bolničkim zdravstvenim ustanovama.

PITANJA ZA HZZO:

1. pravo na putni nalog – da se uredi da barem osobe koje imaju 100% tjelesno oštećenje imaju pravo na putni nalog bez obzira na udaljenost do zdravstvene ustanove budući da imaju velike troškove za prijevoz.
2. kućna njega, patronažna sestra i fizioterapeut – problem je u manjim mjestima gdje obično ne dolaze jer im nije isplativo, potrebno je organizirati kućnu njegu na način da se

vrijeme obavljanja njege prilagodi pojedinim dijagnozama. Ravnatelj HZZO-a istaknuo je da će patronažne sestre obavljati nadzor nad radom zdravstvene njege u kući.

3. ortopedska i druga pomagala – predlažu tip vaučera za pomagala za inkontinenciju tj. da se odredi iznos na koji osoba ima pravo, a ona sama, prema svojim potrebama kombinira pomagala (pelene, katetere, podmetače, kondome). Prije novog Pravilnika tolerirala se kombinacija prema potrebama, a sada to više nije moguće, te su prisiljeni međusobno zamjenjivati pomagala. Sva kolica nisu navedena u Popisu pomagala, te ih osoba ne može kupiti. Dogovoreno da se takvi problemi rješavaju putem Povjerenstva za ortopedska i druga pomagala.

Dodatni problem koji su predstavnici Udruge iznijeli je nedostatak edukacije zdravstvenog osoblja za probleme osoba sa spinalnim ozljedama. U KBC-u Zagreb je situacija zadovoljavajuća, ali već u drugim županijama postoji problem slabe educiranosti liječnika i medicinskih sestara u bolnicama. Također, osobe sa spinalnom ozljedom umirovljuju se mlade umjesto da im se pruži mogućnost zaposlenja.